

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Éves . . . 8 ft — kr.	Félévre . . . 4 ft 50 kr.
Félévre . . . 4 ft 50 kr.	Negyedévre 2 ft 25 kr.

Felolvasó szerkesztő és lapfőnöke:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHVATAL:

Debreczen, Fő tér Biedermann-palota földszint,
az udvaron hátul.

Szegény emberek védelme.

Debreczen, aug. 13.

A napilapokat bejárta a hír, hogy az igazságügyminisztérium törvényjavaslatot készít elő amellyel a házi butorok kivételének a végrehajtási foglalat alól. Ez intézkedést mindenki bizonyára a legnagyobb örömmel üdvözli, mert ez hivatalosan lesz a kétségtelenül meglevő szociális bajt enyhíteni.

Hiányzott ugyanis törvényünkben eddig az oly intézkedés, amely szerint a házi butorok kivételnek a végrehajtás alól.

A végrehajtási törvény 51. §. h) pontja nem elégséges a családok érdekeinek megóvására.

A törvény 54. §-a akként rendelkezik, hogy a tisztviselők fizetésének csakis egyharmada vehető végrehajtás alá és minden körülmények között 800 frtnak érintetlenül kell maradnia. Már most tegyük fel, hogy egy 4000 frt évi fizetéssel javadalmazott magas állású tisztviselő ellen fogamatossitanak végrehajtást, akkor a törvény gondoskodik arról, hogy

2666 frt 66 krnyi fizetése ne legyen lefoglalható, de arról nem gondoskoik, hogy az állásához mért butorokat megtarthassa, hanem ki van téve annak, hogy összes butorait elárverezhetik.

Ez kétségtelenül nagy inkonzekvenzia. De sokkal nagyobb jelentőségű a célbaveendő intézkedés a szegényebb néposztályra nézve. Ha a szegény iparosnak elkótyavetyélik csekély értékű butorait, ugy egyszerűen földönfutóvá tették. A hitelező érdekét nem mozdítja elő az ily csekély értékű butorok elárverezése, mert rendszerint alig folyik be annyi, hogy az árverési költségeket fedezné.

Azonkívül a butorok lefoglalása jelentékenyen szaporítja a bíróság dolgát. A szegény ember nem igen akar megválni házi berendezéseitől. Ha lefoglalják ezeket, megindítják az igénypert, a bíróság rémét. Az árverésen megveszi azokat valami jó barát, az odaköleszözi a végrehajtást szenvedőnek, vagy odaajándékozta feleségének, vagy kiskorú gyermekeinek, természetesen az árva-

szék hozzájárulásával. A legutóbbi módot találták a legpraktikusabbnak, mert az árvaszék saját ügyésze által indítja meg az igénypert, nem kell tehát költekezni.

Am ha törvényhozási okból kimondják, hogy a butorokat nem lehet lefoglalni a hitelezők követelése fejében, ugy elvárható, hogy ugyanezt a szabályt állapítsák meg a közadók és az ezek módjára behajtandó egyéb követelések tekintetében is. Ha az állam örködik a felett, hogy a gyengébb megvédessék, járjon elől jó példával. A butorok elárverezésének megszüntetése lévén a cél, az állami követelések kiváltságos volta nem indokolja azt, hogy ezek fejében az árverés meg legyen engedve. Annak a szerencsétlen polgárnak tökéletesen mindegy, akár hitelezője, akár pedig az állam adta-e el butorait, ha ezeket meg kell tartani részére, ugy semmi kivétel sem statuálható.

Magától érthető, hogy a célba vett reform a végrehajtási törvény novelláris módosítása alkalmával

Un uomo.

Domini elájult. Szobájába vitték és ágyba fektették. Orvost hívtak, ki a vállát vonva így szólt:

— Csak gyengeség, nemsokára magához tér. Adjanak neki cukrosvizet.

A napszámosasszony cukrosvizet hozott a koresmárosnétól és aztán magára hagyta az ájultat. Domini rózsaszínű arca nem változott el, csak félig nyitott ajkai voltak kékesekek és lüktetve lélekezett, de halkan. Szemeit erősen behunyta és nagy kemény kezeit keresztbe rakva pihentette a csikos takarón. Az ablakon éles levegő áramlott be az erdőből, mely meredeken huzódott felfelé és a kőbányákat szegélyezte. Halk zümmögés hallatszott az erdőből, a melyet Domini nem hallott. Tizenhatéves leányke volt, a midőn anyjával együtt Dél-Tirolból odaérkezett.

Kis szobát béreltek az erdő szélén és Domini elszegődött a kőbányába, a hol kezdetben, mint napszámos, később, mint munkás dolgozott. Bátor volt és erős, ki örült a veszélynek, melynek az óriási sziklák között minduntalan ki volt téve.

Igy teltek az évek. Dominit nagyon szerették a kőbányában. Ugy ismerte a kö-

vet, mint a földmives a földet s ezenkívül derék, ssemrevaló férfi volt. A legmagasabb az egész bányában. Kevés pálínkát ivott s társai „szótlannak“ hívták, mert a köszönésen kívül ritkán lehetett tőle egy szót is hallani. De édesanyja tudta, hogy fia kedélyesen is el tud csevegni és sokszor olyan kedvében volt, hogy az egész hegyet szeretne volna a vállára emelni.

Szép vasárnapokon az erdőben kalandozott, honnan csak az este vetette haza. Aztán lefeküdt s oly boldognak érezte magát, mint a gyermek. Kedvét az sem rontotta meg, a midőn egyszer lábát törte, majd néhány ujját zuzta össze. Megszokta már az ilyen baleseteket, hiszen alig volt kötörés, hol már vére ne hullott volna.

A fehérréppel nem sokat törődött. Nem ismert más nőt, mint az édes anyját és azokat a ránczos képű, nehézkes mozdulatu munkásnőket, a kik a kőbányában dolgoztak. Néhanapján azonban sajátos komorság fogta el. Ilyenkor lehorgasztotta nagy, fekete fejét, hosszú körszakálla melléhez simult és félhámszáz kalapácsát, buzogányként forgatta. Záporként hullottak ütése a sziklafeszítő vasrudra és izmos, magas alakja kétszerakkorának látszott, mint rendesen.

A midőn Domini végre mesterré lön, megelégette a dicsőséget és a nagy kalapácsot fiatalabbnak engedte át. Hogyne, hiszen már a hetvenkettedikét gázolta. Háta görbe volt, akár egy patkó, arca ránczokkal barázdálva. De azért megmaradt mesternek és a sziklatömb még most is megre-megett, ha kezet tett rá.

Ott feküdt most Domini az ágyon öntudatlanul. Senki se volt közelében, csak egy macska gunyasztott az ablakdeszkán, a madarakat lesve. Így teltek az órák, míg végül este szünetre harangoztak a bányában. A megszokott munka zaja egész szobájáig hatolt, de Domini mozdulatlanul feküdt. Egyszerre felijedt, remegő karjára támaszkodott és a pohár cukrosvizre, majd órájára bámészkodott merev tekintettel. Nem érzett fájdalmat, csak a feje volt nehéz, nem is emlékezett vissza semmire. Söhajtva fordult a másik oldalára. Lábával meglökte a szomszédos ágyat, melybe annakelőtte édesanyja feküdt. Domini mosolygott. Mintha eszébe jutott volna valami. Rekedt hangon suttogetta:

— Mamma, ascolta? Domini ti vuole.

Aztán visszatért párnájára és fejét tapogatta. Csendesesen simogatta ritka fehér

nyerne megoldást. Végrehajtási törvényünk úgy nagyjában jónak bizonyult, azonban a gyakorlat folyamán hiányai is kitűntek.

Igy például nagy visszaélésre szolgáltathat okot a végrehajtási törvény 172. §-ának utolsó bekezdése, amely szerint, ha több birtokrészletnek egy része az árverésen olyan áron adatott el, hogy a telekkönyvi állás figyelembe vételével és egyszersmind az előnyös tételek valószínű összegére való tekintettel, a végrehajtató követelése járulékaival együtt a már elárverezett ingatlanok vételárából kétségtelenül megtérül: a további árverés felfüggesztendő.

A végrehajtást szenvedő, kinek az volt az érdeke, hogy az árverésre kitűzött ingatlanok annál tovább tulajdonai maradjanak, a következőleg használta ki a törvény eme hiányát: 25 parcella volt külön árverésre kitűzve 25—50 frt becsárban. A végrehajtást szenvedő kijelölt egy parcellát, egy felfogadott embere letette a 3 frt bánatpénzt és ígért az ingatlanért 2000 frtot, az leütetett rá és ekkor alperes előállott a hiteles telekkönyvvel, kimutatta, hogy a 2000 frtból a végrehajtató követelése kétségtelenül kitelik és a most idézett törvény alapján követelte a további árverés felfüggesztését. Ezt a komédiát annyiszor üzhette, ahány parcellából állott ingatlana és hosszú időre kihuzhatta hitelezői ki-

elégítését. Hasonló visszaélésre nyújt alkalmat a törvény 180. §-a, mely szerint az árverés jogerőre emelkedése után az árverési vevő birtokba vezettetik és mindaddig birtokban marad, míg a visszavetés következtében az új vevőt birtokba nem vezetik.

Mindezekből kitűnik, hogy a végrehajtási törvény reformra szorul.

Goluchovszky Ischlben.

— Távirati tudósítás. —

Mióta kitalálták azt a frázist, hogy Magyarország és Ausztria belső viszonya határozza meg a monarchia nagyhatalmi állását, a külügyminiszter minduntalan beleüti az orrát a két állam belügyeibe.

Most is, midőn tisztán osztrák Magyarországra való kitartásról van szó, Goluchovszky ur ott járt Ischlben és még Körber előtt elmondta becses véleményét az osztrák és a magyar viszonyokról.

Körberre csak ma délután került a sor. Ezeket a kihallgatásokat különben már Széll Ischli utja alkalmából jeleztük. A király döntését a különféle előterjesztések ügyében csak a hónap vége felé fogja miniszterelnökeivel közölni. Széll egyelőre Budapestre jön, részt vesz a katolikus ünnepségekben és a közigazgatás egyszerűsítését tárgyaló ankétban és Szent-István

napja után visszamegy Rátótra, a honnan még egyszer Ischlbe vagy Bécsbe fogják czitálni.

Bennünket az egész miniszterterjárásból egyelőre csak annyi érdekel, hogy megvalósul-e az a képtelenség, hogy az osztrák előterjesztésre nekünk is kelljen új választásokat csinálni.

Remélhetőleg ebből az abszurdumból nem lesz semmi. Egyebekről nincsen szó, mert a lényegben megszűnt osztrák alkotmány formális megszüntetéséről és a szláv federatív, vagy a német abszolút állam behozataláról odaát még konkrét formában nem beszélnek.

POLITIKAI HIREK.

Tanácskozások Ischlben. Vasárnapra Goluchovski gróf külügyminiszter érkezett Ischlbe, hétfőn pedig Körber osztrák miniszterelnököt fogadta a király. Osztrák részről félhivatalos uton azt hirdetik, hogy a kihallgatások nem olyan természetűek, melyeken a helyzet megoldására nézve végleges megállapodások történhetnek, de másfelől egyre határozottabban az a nézet jut érvényre, hogy az ischli tanácskozásokon leginkább azoknak a terveknek a megbeszélése történik, a melyek sorra kerülnek, mielőtt a Reichsrath újból munkaképtelenség bizonyul.

Elmaradt beszámoló. Dr. Molnár Jenő beszámoló beszéde, melyet Szentoson vasárnapra hirdettek ki, a képviselő egyik gyermekének aggasztó betegsége miatt elmaradt. Dr. Molnár Jenő értesítette Sima Ferenczet és kérte, hogy erre más alkalmas napot tűzzenek ki.

haját. Fájdalmat érzett. Mintha kezét és lábát veszítette volna s ezenkívül szomjuság gyötörte kegyetlenül.

Egyszerre úgy tetszett neki, mintha gyönyörű szőlő alján kis házikót látna. Körülötte illatos olajfák és citrombokrok virítottak. Most anyja lépett ki a házikóból kapával kezébe. Kezen fogta őt és együtt mentek a szőlőhegyre. De Domini nagyon szomjas volt és nem akart tovább menni. Majd úgy érezte Domini, mintha nőne és oly magas volna már, mint egy fügefa. És valaki azt beszélte neki, hogy atyját leszúrták. De ő nem sirt, hanem bosszu, nagyon bosszu utra kelt anyjával. Zakatolást, nehéz kalapácsütést, dörrenést hallott, hogy minden reszketett körülötte. Majd kőbányába jutottak, a sziklákat hó borította és ő fázott és szomjazott. És Domini kiszáradt nyelvével dadogta: Inni, inni...

Fölemelkedett és üveges szemekkel bámult az asztalkára. Tétovázva nyújtotta ki karját a pohár felé, megragadta és mozhón nyelte el az édes italt. Majd néhány-szor mélyen lélegzett, mellét tapogatva és lassankint eszméletre tért. Szemei kifejezőbbek lettek. Nehéz fejét ide-oda ringatva és szavakat mormogta:

— Ché voglio. La madre e presso i morti.

És fáradt mosolylyal hátrafele fordult. Egyéb: nem emlékezett vissza, mint anyja halálára. Lassankint besötétedett és a hold ezüstös fénye szűrődött be a fenyőágakon át a kis szobába. Domini megijedt.

— Hogyan? — gondolta magában. — Hát nem dolgoznak ma? Szent atyám, hiszen aknáznom kellene és itt fekszem nyugodtan!

Szakállát simogatta zavarában, hogy elmulasztotta kötelességét, majd az bánította, hogy a szikla még mindig nem mozdul.

— Tizenkét robbanás egymáután és én még mindig itt fekszem! — mormogta... Senki se bír ezzel a sziklával, csak én. Oda, oda megyek...

Most mintha valaki torkon ragadta volna. Harag és felelem látszott az arcán.

Senki se bír vele, csak én... bocssások! — És arca sirásra állt.

Hirtelen kiugrott az ágyból. Lábai alig bírták. Nagy fáradtsággal felhuzta a nadrágját, aztán kabátját és mellényét ott-hagyva az ajtóhoz vánszorgott. Levette a szegről a puskaporraktár kulcsát, fejébe

széleskarimájú kalapját, lábait nagy fapucsbába dugta és utnak indult. Jó darabig tartott, míg házikója sarkáig eltipeggetett, aztán a domb felől indult. A más levegő felütötte a nagybeteg embert és Domini mindinkább bátrabban haladt felfelé. Mosolyogva mondogatta:

— Senki se bír vele, csak én! A levegőbe repül, mielőtt én ott leszek!

És a büszkeségtől szinte kiegyenesedett a háta.

Most a puskaporraktárhoz ért és kinyitotta a nehéz ajtót. A mint belépett, szédülni kezdett, de pár pillanat múlva összeszedte magát és egy tarisznyát gyorsan megtöltött puskaporral; majd egy köteg kanócot és gyutacsot dugott a zsebébe. Így fölkészülve, a kőbánya felé tartott.

A levegő tiszta és illatos volt. A hold kékes világával borította el az erdőt és a mezőket. Oly világos volt, hogy még a nyulakat is meglehetett látni, a mint cizizáltak egymással. Domini egy óriási gránát szikla mellett állott meg és kereste azt a helyet, a mely a robbantásra ki volt jelölve. A tulsó oldalon volt, hova meredek, sikos uton lehetett csak eljutni. Domini macska ügyességgel ugrott körül-köre és a

Más pénzével gazdálkodó igazgatók.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnap egy feljelentés érkezett a budapesti rendőrségnek bünygyi-osztályához, melyben a budapesti önszegélyző népbank hűtlen gazdálkodással vádolja a bank volt vezetőségét.

A feljelentés a négy igazgatósági tagon: Bárány Ernőn, Maklár Gyulán, Szandiner Károlyon és Strobentz Gusztávon kívül a felügyelő bizottsági tagok ellen is irányult, ugymint Mayr D. Gyula, Czipaner János és Kaiser János ellen.

A följelentés elmondja a szövetkezet működésének a hisztorikumát és utal arra, hogy míg 1895. évben 40.000 korona nyereséget mutatott fel a mérleg, 1896-ban már csak 4800 koronát, míg 1897-ben 200.000 korona veszteséget tüntet az évi kimutatás.

Ekkor küldött ki az említett bank egy kilenc tagu bizottságot, mely megállapította az igazgatóság bűnös üzelmeit és kötelezte a szövetkezet vezetőit százyolczvan-ezer korona visszafizetésére.

A följelentés szerint hatvanezer korona értékben állítottak ki hamis könyveket, ugynevezett „überbringer“ könyvecskéket, melyet az előmutató — minden esetben Wiener Henrik — Bécsben elzalogosított.

A följelentő irat még tömeges visszaélést sorol föl, de belőlük már csak egyet ismertetünk, mely a legjellemzőbb.

A szövetkezet a tönk szélén állott s nagy dologra határozta el magát.

Holub fővárosi építőmesternek 80.000 korona adóssága volt a banknál, melyre fedezetül 200.000 korona értékű czirkveniczai részvényt helyezett el a szövetkezetnél. Az építőtársaság belé bukott a vállalatba: Holub részvényei értéktelenné váltak.

A szövetkezet József főherceghez

helyszínre megérkezve leült a kőóriásra. Hideg verejték csepegett homlokáról, teste reszketett. Hirtelen felugrott, kalapját elhajította, hasra feküdt és a kőre bámult. Gyönyörködött az óriási kőzet nézésében és térden csuszva kereste a szikla „szívét“. De nem találta.

— Bizonyára elrejtette, — mormogta — de én megtöltöm.

Erre puskaport töltött a lyukaiba és kanócot eldarabolva, mindegyik darabra egy gyutacsot illesztett. Most a lyukakba dugta a kanóczokat és meggyújtotta a gyutacsokat. Ilyen esethe máskor sietve menekült, de most nem mozdult helyéből. Kővé meredve állott a sziklán, szívében édes nyugalommal. Villogó szemekkel bámult az égő kanóczokra, melyek tüzes kigyónként közelebb és közelebb másztak a lyukakhoz. Egyszerre eltűntek a tüzes kigyók és úgy tetszett, mintha az egész szikla megadult volna. Egy dörrenés...

Domini pehelyként repült a levegőbe, utánaa szikla, mely mennydörgésszerű dörrenéssel hullott le az öreg bányász holttestére

fordult, mint a czirkveniczai-fürdőtelep védnökéhez, hogy miután a bank koldusbotra jutott, váltaná magához a részvényeket százezer korona értékben. A királyi-herceg megtette ezt.

Bárány Ernő, Maklár Gyula, Topits József „gondozás alá vette“ a csinos összeget. Negyvenezer koronát újra kiutalt a czirkveniczai vállalatnak, husz-huszezer koronát pedig egyszerűen magának tartott.

TÁRSAS ÉLET.

Őszinte bámuló.

Krispindly ur nagy nehezen elérte, a miről régen álmódott: a szinfalak mögé vezette egy barátja, a ki befolyásos kritikus és a ki jobban van színészekkel és színésznőkkel. A színészekkel nem sokat törődött Krispindly ur, de a színésznőkkel annál többet és különösen Csillány Adéllal, az ünnepeit primadonnával.

A kritikus szavának állott és a felvonás közben bemutatta barátját a művésznőnek. Krispindly ur a hetedik mennyben érezte magát és alig tudta eldadogni:

— Oh, nagysád, nem is képzeli, mennyire köszönöm, hogy kegyes volt elfogadni.

A gömbölyded idomu, mosolygó arcú énekesnő barátságosan felelt:

— Mindnyájan ezt mondják, kedves uram; ön is ugy hizeleg, mint a többi.

— A viláért sem, tiltakozik Krispindly ur. Mindenki tudja, hogy én nagysádat mennyire nagyrabecsülöm. Tessék elhinni, hogy minden új szerepében megúztam, még pedig már huszónöt vagy harmincz év óta.

A művésznő szó nélkül elsietett. Krispindly ur bambán bámult barátjára és kérdé:

— Mi lelte? Mi lelte?

VIDÉK

Olcso az emberélet. Aradon egy elvetemedett gonosztevő vállalkozott rá, hogy egy másik embertársát három koronáért megöli. Ugy történt, hogy özvegy Femlich Károlynét meggyilkolva találták. A gyilkosság elkövetésével Borbély Annát gyanúsították, a ki ma a vizsgálóbíró előtt bevallotta, hogy Femlichnét ő ölette meg. Egy Pomucz Tógyer nevű oláh legényt bérelt től, aki három koronáért elvállalta a gyilkosságot. A gyilkos megszökött.

Öngyilkos a gyermeke miatt. Haas Péter, temesvári asztalosmester rajongó szeretettel csüngött Mária nevű egyetlen leányán. Benne látta agg napjainak vigaszát s hátralevő életének boldogságát, reményét. És nem ok nélkül, mert kedves, okos teremtés volt a fiatal leány, ki szorgalmas tanulásával az idén megszerezte a tanítónői oklevelet is. A sikeres vizsgálat felett

azonban rövid ideig tartott az öröm s rövidesen végzetes csapás ért az apát. Leánya súlyosan megbetegedett s nemsokára meghalt. Haas Péter egy ideig borba fojtotta bánatát, de így sem tudott feledni; tegnap aztán kiment a leánya sirjához és ott felakasztotta magát arra a nyárfára, a mely lombjaival beárnyékolta oly korán elvesztett leánya síhalmát.

Egy pásztorfiu kalandja. Besztercei tudósítónk írja: Egy tiz esztendő pásztorfiu a minap kecskét legeltetett a román-budáki községi legelőn, — a mely az erdőszélen terül el. Egyszerre észrevette, hogy nyája közé két fürge medvebocs keveredett. Nem ijedt meg tőlük, hanem botját reájuk hajította, a mire a kis fenevadak az erdőbe szaladtak. Nehány perczel később előtört a sűrűből az anyamedve s teljes dühvel a fiura támadt. Egy csapásra lerántott a pásztorgyerek fejbőrét és súlyosan megsebesítette a karját. Néhány munkás meghallotta a fiu jajgatását és fejszével, kapával segítségére siettek. Szerencsésen el is zavarták a medvét s a gyermeket megmentették.

A lósztatás halottja. Grünfeld Móric, szatmári illetőségű 28 esztendő lóápaló, aki napszámban Löwy örömvölgy-utczai nagyfuvaronál dolgozott, pénteken este a Duna kiságába a gazdája lovait usztatta. Usztatás közben az a ló, amelyen Grünfeld ült, megbokrosodott és lovasát levetette a hátáról. Grünfeld hanyat végődött a vízbe, amelynek árja magával kapta és lefelé sodorta. Társai nyomban utána usztak, azonban nem érheték el, mert a Duna főágához vezető kanyarultnál hirtelen a víz alá bukott és többé nem is került fölszínre. Holttestét tegnap vetette föl a víz az összekötő hidnál.

Halál az országuton.

— Saját tudósítónktól. —

Végvár határában vérlázító gyilkosság történt tegnapelőtt.

Szegény arató munkások gyilkolták le egymást ittas fővel az országuton. Burián András földbirtokosnál volt alkalmazva 12 pár arató. Az aratás és cséplés befejezése után — mint nekünk írják — a gazda nagy mulatót rendezett a munkások kedvéért, amelynek befejeztével a munkások utra keltek hazafelé.

Utközben a részeg arató munkások összeszólaikoztak amiből csakhamar verekedés támadt. Az italtól megvadult emberek késsel támadtak egymásra s csakhamar két áldozata lett a verekedésnek. Lennert József és Schuller Mihály csákovai lakosok ezek, kik a gyilkos számszám-tól szíven találva ott lelték halálukat az országuton.

A vizsgálat során kiderült, hogy két halotton kívül még négyen Dregics Vazul, Glon Pál, Gulán József és Sztoján Vazul csákovai szabó munkások szintén súlyos sérülést szenvedtek s életben maradásukhoz nincs remény.

A verekedés, mint azt a vizsgálat kiderítette, Lennert József felesége miatt keletkezett, akire Dregics Vazul részeg fővel valami pletykát beszélt el a többiek előtt, amit aztán a férj is meghalott.

A kevésbé sérült munkásokat a vizsgálóbíró letartóztatta, a többiek pedig egyelőre vizsgálat alatt állanak.

UJDONSÁGOK.

* **Hódoló felirat.** A debreczeni autonóm orthodox izraelita hitközség a magy. kir. kabinet iroda útján a következő hódoló feliratot terjesztette fel Ő Felsőge a királyhoz: „Császári és Apostoli Királyi Felsőge! Legkegyelmesebb Urunk, Királyunk! Folyó 1900. évi augusztus 18-án, mint Felsőged legmagasabb születésének 70 ik éviördulóján, — azon emlékezetes nagy örömnapon, a melyen édes magyar hazánk milliói örömmünnepet ülven, buzgó könyörgéssel az élet urához esedeznek, hogy Felsőged drága életét hű magyar népének holdogítására minél messzebb terjessze ki, — mi is legszentebb kötelességünknek ismerjük Császári és Apostoli Királyi Felsőged iránti végtelen szeretetünket, alattvalói hódolatunkat és hálánkat hódoló tisztelettel Felsőged szent és magasatos trónja számolyához juttatni.

A szívünkre áradt örömmérsés annál élénkebb, mert Felsőged atyai gondja kiterjed édes magyar hazánk minden vidékére és minden fiára — valláskülömbőség nélkül — egyaránt.

Nekünk, mint édes magyar hazánk hithű orthodox zsidó vallásu fiainak, különös okunk van ezen örömnapon megünneplésére, mert hithű orthodox zsidó hitfelekezetünk teljes autonómiáját Felsőged királyi kegyelmének köszönheti.

Mint hithű orthodox zsidók, hagyományos ősi szent vallásunk szerint, legelső kötelességünk Felsőgednek, mint koronás királyunknak, a törvény szent öröknek és a haza atyjának szeretettel és tisztelettel hódolni és Felsőged és édes magyar hazánk üdvéért és jólétéért minden nap Istenhez imádkozni.

A midőn ezt ezen nagy örömnapon annál is inkább megtesszük és buzgó könyörgéssel a Királyok Királyához esedezünk, hogy árasssa ki Felsőgedre malasztja bőségét, áldja meg hosszú élettel és koronázza di-csőséggel és boldogsággal: a legmélyebb alattvalói hódolattal kérjük Felsőgedet, hogy tántoríthatlan hűségünknek és változhatlan ragaszkodásunknak ezen szívünk mélyéből eredő nyilvánulását legkegyelmesebben fogadni méltóztassék.

A kik egyébiránt hódoló tisztelettel és tántoríthatlan hűséggel ma-

radtunk: Debreczenben, az aut. orth. izr. hitközség képviselőtestületének 1900. évi augusztus 12 én tartott üléséből. Császári és Apostoli Királyi Felsőgednek, Legkegyelmesebb Urunknak leghivebb alattvalói a debreczeni aut. orth. izr. hitközség nevében: Stark Ignác, elnök. Péterffy Benő, alelnök. Lippe Ármin, jegyző.

* **Tetten ért tolvaj.** Agárdi Sándor vidéki ember elfáradva a vásártéren tett barangolásból a Széchenyi-utca végén levő gyepes helyre lefeküdt. Botját és értékes pipáját maga mellé téve aludt, mikor Berger Farkas csavargó őt észre vette. Hason csuszva közelítette meg a mit sem sejtő Agárdit s tőle botját és pipáját elvéve, futásnak eredt. Az egész jelenetnek többen voltak tanúi, kik figyelmeztették a közelben álló rendőrt. A tetten ért Berger nem tudott elmenekülni, megadta magát. A rendőrségnél beismerte a lopást, honnan ügyét áttették az ügyészségnek.

* **Posta és távbeszélő segéd-tisztai tanfolyam Debreczenben.** A kereskedelmi miniszter hivatalos hirdetésben teszi közzé, hogy 1900. okt. hó 1-től kezdve hat hónapi időtartamra Debreczenben posta és távbeszélő segéd-tisztai tanfolyamot nyit. A kik ez államszolgálatra kiakarják magukat képezni, kérvényeiket a nagyváradi postaigazgatósághoz adják be.

* **Verekedő napszamos.** Balogh József napszamos tegnap a Szent-Anna-utca végén erőnek erejével bele akart kötni egy csomó dézsaárulóba. Az ott őrtálló rendőr több ízben eltávolította, de Balogh harci vágytól üzetve újból meg újból neki akart menni a dézsásoknak, végre is a rendőr kénytelen volt bekisérni. Most a dutyiban hűtik le a hazafias napszamosot.

* **Hálaadó istentisztelet.** Ő Felsőge a Király legmagasabb születésének hetvenedik évfördulóján, f. hó 18-án délelőtt 8 órakor a debreczeni autonóm orthodox izraelita hitközség pásti utcai templomában ünnepélyes hálaadó istentisztelet fog tartatni.

* **A fonatos leány.** Notórius tolvaj és a városból kitiltott leányra akadt rá a rendőrség ma egy fonatos sátorban. Kónya Juliánának hívják a derék hajadont, kinek már több ízben volt alkalm a rendőrség vendégszeretét igénybe venni. — A csinos arcú leány egy fonatos sátorban volt mint elárúsító, de mivel több apró lopással van gyanúsítva s a fonatosban nagy alkalm nyilhatik részeg emberek megkárosítására, a rendőrség oltalmába vette s kifogja tolonczoltatni, egyelőre azonban a kórházba lett utasítva.

* **A holt szezon.** Az idej holt szezon inkább a halottak szezonja. Eleinte csak Dél-Afrikában hullott az ember s a távolból ide hallatszók hírek sejtették csak, hogy a szezonnak meg lesz a maga érdekessége. Ez akkor volt, mikor az első nyári meleg nyugtalanította csak a kedélyeket, kis

vártatva, hogy egész komolyan nyár lett s az uborkák is megjelentek, Indiából jöttek a rémséges hírek. Éhhalál, pestis! Már a cseresznyéket szedték szerető hazában, mikor cseresznyénél pirosabb színben, vérvörösen jött föl a nap kelet felől, ahol gyilkolták a keresztényeket s mire az első barack is megérett a fákon, sok százezer európai katona indult halni Khina felé. A legnagyobb csönd volt és falevél sem rezdült, csak tikkasztó hőség fektette meg a világot, mikor a holt szezon nagy szenzációja is beköszöntött. Ujabb halott volt, egy meggyilkolt király. Most ősz felé jár már az idő. A holt szezon, amely ezuttal igazán gazdag volt eseményekben és halottakban, maga is egészen komolyan halni indul. Ki tudja, hogy az első lehulló falevéllel együtt, lehull-e a világ sok érett gyümölcse is a szenzációk fájáról. Ha a halottak szezonja elmúlt, s ha a nyár a halál tragédiában volt gazdag, ki tudja, az ősz nem hozza-e meg az élők nagy csatáit, a nyomort, a szegénységet és a bünt? Vagy talán tavasz lesz már ez után a nyár után?

* **Eljegyzés.** Kiss József h.-bőszörményi tanító vasárnap eljegyezte Nagy Dániel v.-pécsi ev. ref. lelkész szép és kedves leányát Gizellát. Az eljegyzéshez a rokonok és jó barátok számos szerencsekívánatai fűződnek.

* **Figyelmeztetés.** Felkéretnek mindazok, kik a 18-án Ő felsége a király születése napján az Arany bikában tartandó társadalmi ebédre felhívást, azaz gyűjtő-ívet kaptak, hogy ezeket legkésőbb ma délig Csóka Sámuel polgármesteri titkár kezébe juttatni sziveskedjenek, mivel a rendezőség csakis úgy vehet kellő értesülést a résztvevők mennyiségéről.

* **Halászat a zavarosban.** Megszoktuk már, hogy nagyobb ünnepélyek, vagy olyan alkalmakkor, a mikor sokadalom van együtt, egy csomó panaszos jelentkezik a rendőrségnél, hogy ezt, vagy amatt az érték-tárgyát lopta el ismeretlen tettes. Ezek az ismeretlen tettesek, rendszerint alkalmi tolvajok, a kik egyéb foglalkozás híján, különösen nagyobb temetések, körmenetek, ünnepélyek és vásárok alkalmával szoktak működni. Ilyeakor nem tesznek különbséget az enyém és tied között s háborítatlanul halásznak a zavarosban. A tegnapi vásár is bő alkalmat nyújtott ennek a bűnös sportnak az üzésére. Egy csomó károsult siratja érték-tárgyát vagy pénzes tárczáját. Órák, lanczok, bőven tüntek el s a zsebmetzők valóságos boskói művészetet fejtettek ki. Csupán egy-kettő vesztett rajta; valami Rafael Teréz nevű m.-keresztési cigány nőt is abban a pillanatban fogták el, mikor a Szücs Károlynétől ellopott 23 forinttal akart odább állani. Szücs Károlyné a panorámában kiállított alakokat bámulta, mialatt a cigány nőt zsebéből a pénzt kivette. Rafael Terézt letartóztatták.

* Elfogott tolvaj házaspár. Vass Mihály csavargó örökös czivódásban élt Kiss Eszterrel, ki végre is meguntta részeges társának örökös veszedéseit, a faképnél hagyta és elszökött Halápra, hol cselédnek állott be. Vass tegnap értesült az asszony holletéről és utnak eredt azzal a szándékkal, hogy visszacsálja. Utközben megakadt a szemé a halápi pályáórnek a kerítésre kirakott duzzadó párnáin. Nem sokat gondolkozott, hanem leszedte a párnákat és a közeli árokba eldugta. Azután betért a kocsmába. Kiss Esztert itt megtalálva, rábeszélte, hogy együtt térjenek haza. Dél felé járt az idő, mikor visszatérőben érte mentek a lopott párnákért, hol a pályáór már várta őket. Mire magukhoz vették, az ór előttük termett és lefülelte őket. Megkötözve kísérte be őket a debreczeni rendőrséghez, hol most a börtönben duzzadó puha párnák helyett kemény fapadon várják büntetésüket.

* Színészek M.-Szigeten. Lapunk tegnapi számában jeleztük már, hogy színészeink e hó 15-én, azaz holnap este kezdik meg működésüket M.-Szigeten s hogy beköszöntőül a mult szezon legnagyobb sikerű darabját a Sulamith-ot mutatják be az m.-szigetieknek. Mint tudósítónk írja, ha az előjelek nem csalnak, ugy az idén rendkívül jól sikerült szezonja lesz Komjáthyéknak Szigeten. Erre vall az örökké pesimista Aranyossy tatus azon sokat mondó kijelentése is, hogy: „Sziget kezd megint a régi lenni.“

* Zsebtolvaj cigányok. Ugy látszik, hogy a debreczeni város legalább a zsebtolvajok között még mindig a régi jó hírnévnek örvend, mert valósággal ellepték a vásárteret s bőven aratnak a gondatlanul szórakozó közönség kárára. A zsebtolvajok legnagyobb része csavargó cigányokból kerül ki, kik négyen-ötven szövetkezve fosztogatják a más zsebt. Ezek közül csak néhányat sikerült elcsipni a rendőrségnek s ezeknél sem találták meg a pénzt, mert az üldözés alatt a czinkos társak kapták kezükhöz, kiket eddig elcsipni nem lehetett. Csakis akkor számíthat a káros elvesztett tárgyának megterülésére, ha a tettest nyomban fölön csipheti. Veres Máttyás és Fazekas Mihályné azon kevesek közül valók, kik visszanyerték a tőlük ellepott pénzt. A tetteseket letartóztatták.

* Hangverseny az Angol királynőben. Ma este az Angol királynő kellemes udvarkertjében a Magyar testvérek kedvelt zenekara hangversenyt tart. Az Angol királynő udvarkertje a debreczeni közönség egyik legkedveltebb szórakozási helye, melyet mindenkor örömmel keresnek fel. Hauer Bertalan figyelmes és pontos kiszolgálása pedig a legnagyobb kényelmet biztosítja számukra.

TÁVIRATOK.

Kihallgatás a királynál.

Ischl, augusztus 13. A király ma délelőtt Goluchovszky gróf külügyminisztert hosszas kihallgatáson fogadta. Délután Körber miniszterelnök is ide érkezett.

A bur háboru.

London, aug. 12. Roberts lord táviratozza Pretóriából tegnapi kelettel, hogy Kitchener lord helyreállította az összeköttetést Methuen lorddal. Azok a burok, akik Kitchener és Methuen lord harczvonala előtt vannak, menekülnek. Az ellenség ma reggel át akarta lépni a vasutat Wolverdin állomás mellett, ahol Smith-Dornien megtámadta. E hó 9-én Methuen utóvédje harczba keveredett az ellenséggel Buffelahvek mellett és hat szekeret meg két ambulanciát vett el tőle.

Nagy vasuti szerencsétlenség.

Róma, augusztus 13. Tegnapi éjjel Rómától mintegy 12 kilométernyire a Salvario hidon óriási szerencsétlenség történt. Két vasuti vonat rohant teljes erővel egymásnak, melyek mindenike tömve volt utasokkal. A katasztrófa hírére Rómából azonnal segélyvonatot indítottak utnak, melynek személyzete hozzálátott a mentéshez. Eddig 15 halottat huztak ki a romok alól, de félt, hogy számuk növekedni fog. A sebesülteket a sinék mentén jobbról-balról sorba helyezték el a földön, hol az első orvosi segélyben részesültek. A súlyosan sebesültek között van Buffin tábornok, a Kinába induló belga missió főnöke is, ki csonttörést szenvedett. Fia, menyé és a hadsegéde szintén a sebesültek között vannak. A király és neje éjjel meglátogatták a katasztrófa színhelyét s a sebesültek mindenikéhez intéztek vigasztaló szavakat.

A huszezer koronás sikkasztás.

Budapest, augusztus 13. A prágai rendőrség táviratban értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy Habich Róbert pénztáros 20 ezer korona el-sikkasztása után megszökött. A sikkasztó magas, karcsu termetű, arca hosszukás, haja rövid, barna, szemei mélyen beesettek, orra hegyes, szakála sötét szőke, inkább vöröses, bajusza dus, őszes. Kézrekerítőjének 200 korona jutalmat bizosít a prágai rendőrség. A főkapitányság megtette a szükséges intézkedéseket.

Testvérgyilkosság.

Budapest, augusztus 13. Acsádon — mint nekünk táviratozzák — özv. Vidák Jánosné együtt lakott János nevű fiával, a ki azonban az öreg asszonyt az utóbbi időben nagyon mostoha bánásmódban részesítette az öreg asszonyt, sőt még koplaltatta is, bár az öreg asszonynak 16 hold földje volt, amit a fia használt. Az öreg asszony végre megunt a rossz bánásmódot s ezelőtt két héttel elköltözött a másik fiához Vidák Andrásához. Eanek a fiúnak aztán első dolga volt, hogy az idei gabona termést — a mi az édesanyja földjén termett s a mi asztag-

ban állott — a maga részére biztosítsa. Sikerült is egyet elérnie, hogy a bíróság a termést lefoglalta az öreg asszony javára, s Vidák András hozzálátott a csépléshez. Szombaton akarták a kicséplelt gabonát hazahordani, de ekkor megjelent Vidák János és a gabona elszállítását megakadályozta. Ebből aztán verekedés támadt, miközben Vidák János revolvért rántott elő s azzal testvérét Vidák András halántékra lötte. Vidák András rögtön meghalt, a gyilkost pedig tegnap bekísérték a törvényszéki fogházba.

Kinai zavarok.

Berlin, augusztus 13. Mint Sanghából jelentik, a Pecsili délkeleti részében levő francia vikariátust a boxerek megrohanták és hat páter meggyilkoltak. Ez már a második támadás a vikariátus ellen. Az első alkalommal 4 páter és mintegy 3000 keresztény benszültt eset áldozatul a boxereknek.

Páris, augusztus 13.

A cungli-jámen a párisi kinai követ utján táviratot küldött a francia kormánynak, a melyben panaszkodik az ellen, hogy az idegen követek nem akarnak válaszolni a kinai kormánynak arra az ajánlatára, hogy katonai fedezet alatt Sanghájba menjenek. A cungli jámen kijelenti, hogy nem vállal felelősséget azokért a szerencsétlenségekért, a melyek ebből a halogatásból származhatnak és felszólítja az európai kormányokat, utasítsák képviselőiket, hogy Pekinget elhagyják és Tiencinbe menjenek.

Delcassé külügyminiszter azt válaszolta erre a táviratra, hogy nem adhat ilyen parancsot a francia követnek, a mig az ut biztosítva nincs és ha valami szerencsétlenség történik, a felelősség egyesegyedül a kinai kormánynak hárul, a melynek kötelessége, hogy az idegen követeket még magánál is jobban oltalmazza. Ha igaz, hogy csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudja a követeket és magát a lázadók ellen megvédeni, parancsolja meg csapatainak, hogy a nemzetközi csapatok elöl visszavonuljanak. A nemzetközi csapatoknak meg kell tisztítani az utat Tiencintől a fővárosba és el fogják végezni a mentés művét, a melyet rájuk bízta. A kinai kormánynak meg kell értenie, hogy ígéretei őszinteségét csak ugy bizonyíthatja be és felelősségét csak ugy csökkentheti, ha minden akadályt elhárít. Ezt a választ átadták a kinai követnek a kinai kormányhoz való továbbítás végett.

Pétervár, augusztus 13.

Az orosz távirati ügynökségnek azt jelentik Sanghájából mai kelettel, hogy Hongkongból váratlanul 2500

főnyi angol sereget küldtek Sanghájba, a nélkül, hogy szükség lett volna rá. A kínai hatóságok azt ajánlják a kínaiaknak, hogy nyugodtan viselkedjenek, mert az angolok az ő biztonságuk érdekében jönnek. A lapok nyíltan elismerik, hogy Angliának a brit érdekek túlnyomó voltánál fogva gondoskodnia kell Sanghájban a nyugalom fenntartásáról.

London, augusztus 13.

A Reuter-ügynökség jelenti Washingtonból, hogy az ottani hivatalos körökkel kellemetlenül érintette és meglepte az, hogy a pekingi orosz követnek megengedték, hogy fedezet alatt Tiencinbe utazzék, mert ez teljesen ellenkezik a többi hatalmasság magatartásával. Mindazáltal nem vonják kétségbe, hogy Oroszország jóhiszeműleg adta meg a felhatalmazást.

Washington, augusztus 13.

Az Egyesült-Államok kormánya nem vesz tudomást arról a táviratról, a melyet a kínai alkirályok e hó 10-én a Sanghájban partra szállított európai csapatokra nézve hozzáintézték.

Berlin, augusztus 13.

A Wolf-ügynökség értesülése szerint két orosz tiszt már Genuában fog csatlakozni Waldersee gróf törzskarához.

Marseilles, augusztus 13.

A hajófütek sztrájkja miatt a Kinába rendelt Melbourne elindulását elhalasztották.

Veszedelmes korcsmáros.

Budapest, augusztus 13. Zandi Antal, belunói születésű gyári munkás, tegnap este vigan mulatott egy szentlőrinczi korcsmában. Mulatozás közben összeveszett cimboráival s végül nagy harcz keletkezett a korcsmában. A korcsmáros csillapította a verekedőket, de nem használt semmit. A mikor látta, hogy a verekedés mindinkább fokozódik, beszaladt a szobába, puskát hozott s azzal a verekedők közzé lőtt. A golyó Zandit találta és életveszélyesen megsebesítette. A mentők vitték a Szt. János kórházba. A lövöldöző korcsmáros ellen a rendőrség megindította a vizsgálatot.

Szerencsétlenség az utcán.

Budapest, augusztus 13. Ma délelőtt szerencsétlenül járt Nuszbaum Izsák 23 éves kereskedő-segéd. A Károly köruton haladt, a mikor egyszerre azt érezte, hogy egy súlyos tárgy esett a fejére s a következő pillanatban elöntötte a vér. A Berényi és Frankl szabó cég emeleti helyiségének párkányzatáról esett le egy szabó vasaló, a mely a szerencsétlen fiatal ember fejét bezúzta. A mentők vették ápolás alá.

Budapesti tőzsde.

Aug. 13. Buza októberre 7.88. Buza áprilire 8.21. Rozs októberre 7.07. Zab októberre 5.35. Tengeri szept. 6.20.

VEGYES.

Mérges víz. Akármilyen hitetlenül hangozzék is, a tiszta víz mérges. A rendes ivóvizünk nem tiszta és ez a szerencse. — Tiszta víz alatt vegyileg tiszta, vagyis lepárolt víz értendő és sok esetben ez se teljesen tiszta. De aki ivott már tiszta, desztillált vizet, az bizonyosan nem kér belőle, mert eltekintve az izétől, hányást és gyomorkatharust okoz. Nagyon tiszta vizet kapunk a természetes jég megolvasztása által és ez sok esetben még a desztillált viznél is tisztább. A természetes jégdarabok lenyelése tehát egyáltalán nem veszélytelen. A műjégből olvasztott vizet a gyomor már jobban elbirja, mert ez nem olyan tiszta és ivóvizünkhöz hasonlatosabb. A tiszta víz mérges hatása abból áll, hogy a testből sokat von el és a sejtszöveteket földuzzasztja. Ezért veszélyes a magas hegyek hó- és glecservize és okoz sok tiszta hegyi patak vize betegséget. A nagyközönség azt hiszi, hogy a magas hegyek vize azért veszélyes a gyomorra, mert nagyon hideg. Ez nagyon téves felfogás, mert a hegyi víz épen tisztasága miatt mérges. Bizonyítéka ennek az ugynevezett „mérges kut“ Gasteinban. Senkise iszta a vizét, de a vegyészek egyáltalán nem tudtak benne semmiféle mérges anyagot kimutatni, hanem ép ellenkezőleg a kut vizének rendkívül tisztaságát konstatálták. Ez a kut tehát épen vizének nagy tisztasága miatt mérges.

Méhektől megzavart temetés. Rogau sziléziai helységben az eset. Schmidt tanítót temették s az iskolai gyermekek is kikisérték utolsó utjára. Éppen véget ért az ima a nyitott sírnál s a gyermekek karéneke felhangzott, a mikor a temetővel szomszédos kertből egy méhraj csapott a gyászközönségre. A méhek valóságos harczot indítottak fulánkjakkal s a gyermekek ijedt kiáltással rebbentek szét. És nyomokban a nagyok is szétfutottak. Hiába hessegették el az emberek a dühös méheket, azok tovább is üldözték őket, el egészen a faluig. Alig akadt valaki, akit meg nem szurtak volna a méhek.

Orvosnők Kinában. Nemcsak a modern Európában, hanem Kinában is nagy mértékben elterjedtek az orvosnők. Ezek az orvosnők többnyire Angliában és Amerikában végezték tanulmányaikat és a missziótársaságok révén kerültek a mennyei birodalomba. Pekingben ez idő szerint három orvosnő van bezárva a többi európaival. Tiencinben hat orvosnő tartózkodik. A kínai nők szívesen hívják az orvosnőket, ha bajuk van. Shanghaiban egész kórház van, ahol orvosnők rendelkeznek. Minthogy ezek iránt az orvosnők iránt nagy a tisztelet, reménylik, hogy a boxerek föltétlenül ki-mélni fogják őket.

Vészjel a vasuton.

— Saját tudósítónktól. —

A Czepléd felől Budapestre igyekvő tegnap délutáni személyvonaton Üllő és Vecsés között meghúzták a vészharangot.

A vonat megállt a nyílt pályán és csakhamar kiderült, hogy a vészjel egy harmadosztályú kocsiából jött, melynek ablakából egy férfi kidobott egy kis két éves leánykát. A kalauzok a gyermeket megtalálták a vonat melletti árokban. A kis leánynak azon kívül, hogy a felső ajka meghasadt, csodálatosképen nem esett semmi baja.

A leánykát saját atyja, Horváth Dániel, előmunkás a magyar királyi államvasutak északi főműhelyében, dobta ki. Horváth, a ki Pilsen lakik és még csak 32 éves, hosszabb ideig beteg volt és betegsége következtében megsiketült (alighanem az agya is kissé meghihibbant); ezért — úgy mesélte az utasoknak — el akarta magát emészteni: mivel azonban gyermekeit, egy három éves fiucska és egy két éves leányka, nagyon szereti, elhatározta, hogy őket nem hagyja itt nyomorban, hanem elviszi őket magával a halálba.

Azért szállt fel Pilsen a vonatra, hogy először a két gyermeket dobja le és végül maga is leugorjék a robogó vonatról. A leánykát ki is dobta, de már akkor le is fogták az utasok és megadták a vészjelet. Így nem tudta tervét végrehajtani.

A kalauz sürgönyözött a budapesti rendőrségnek, melynek kiküldöttjei Kőbányán megvárták s letartóztatták Horváthot és elvitték a tolonczházba. A gyermekeket ideiglenesen a Stefánia-gyermekórházban helyezték el.

A szerencsétlen ember felesége ma reggel jött fel a fővárosba és meglátogatta férjét a tolonczházban, majd fiát vette ki a kórházból. A leányka ott marad, míg ajka meggyógyul.

HÁZTARTÁS.

Frissen meszelt szobáknál könnyen elmulaszthatjuk a kellemetlen illatot, ha a szoba ajtaját és ablakait jól elzárva, izzó faszénre borókamagot hintve, bent elhagyjuk füstölögni. Mikor a füst már jól átjárta a szobát, beeresztjük a friss levegőt és egy idejig ajtót, ablakot nyitva hagyunk.

Virágcserepek alatt képződő fehér karikák. Néha megtörténik feledékenységből, vagy a cseléd hanyagsága folytán, hogy a virágcserepek alá nem tesznek tálcáskát. Az át-zivárgó viz fehér foltokat hagy a mázolt ablakdeszkán vagy állványon, melyek rendszeres tisztítás mellett nehezen távolíthatók el. Ha azonban a fehér karikák helyét tiszta borszeszszel leöntjük és erősen megdörzsöljük gyapjurongy-

gyal, teljesen eltűnik a folt. A máz fényét veszíti az eljárás folytán, de azon könnyen lehet segíteni, ha fehér padlóviaszzal bekenjük, néhány percig száradni hagyjuk és azután gyapjuroggyal fényesre dörzsöljük.

MULATTATÓ.

Az iskolából.

Tanító: Mi az, a mi mindig ezzel a mondattal végződik: „És nagyon sokáig éltek még ezután boldogságban és örömben?”
Tanuló: A politikai párbajok.

Kntya-hüség.

Egy úr kutyát akar venni egy állatkereskedőtől.

— Ez a kutya tetszik nekem, de nem tudom, hüséges természetű-e?

Oh hogyné! Már négyszer eladtam, s mindig hüségesen visszazökött.

Nem mindegy.

Biró: Mi a foglalkozása?

Vén kisasszony: Hát, hát, századvégi leány vagyok.

Biró: A mult századvéget érti, ugy-e bár?

Bálban.

— Kisasszony! Szeret engem?

— Szeretem-e?... Kérek huszonnégy óra gondolkodási időt!

CSARNOK.

A várrom tündére.

— Regény. —

Irtá: THAN GYULA.

(Folytatás.)

A társaság hölgy tagjainak különösen örömeire szolgált Elemér kijelentése. Részen örvendeztek azért, mert Andor titkolózása értékét vesztí, másrésztől és különösen azért, mert megismerik a titkot, a melyet olyan mélyen rejteget a szívében s talán az ovat is, a miért ezt teszi.

Mert hiszen Andor különben is erős rokonszenyűnek és érdeklődésnek örveudett a hölgyek részéről. Szép ifjú s a mellett dús-gazdag. Akármelyik boldog lett volna, ha Andor választottjának tekinthette volna magát. Azt is mindannyian s igen jól tudták, hogy Andort csak azért küldte édes atyja utazni, hogy valahol végre felfedezzen egy leányt, a kit méltónak tart magához és az ő nagy erőmére feleségévé teszi.

Mindent tudva Andorról és édesatyja szándékáról, természetesen az a fokozott érdeklődés, amelyvel Andor titkon őrzött s kalandosnak tetsző útja iránt viseltettek. Végre is nem lehet közönyös az ok, amely Andort ennyire titoktartóvá tette.

Mindenki lelkesült tehát azon, hogy Báltai Elemér felfedező utra megy, csak Andornak esett rosszul. Elszorult a szíve arra a gondolatra, hogy ez az ember, aki teljes életében, már az iskolában, azontul a társaságoktól is csupa véletlenségből az utjában volt megátya az ő szép tündéré. Meglátja s bizonyár éppen olyan hön megszereti, mint ő... Mi lesz akkor?... Utjába kerül ott is. Vetélytársává lesz? Elő-

ször lett igazán szerelmes és ebben a szerelmében se legyen boldog, elégedett?...
Az aggodalmas gondolatokat egyszerre újabb s jól eső gondolatok váltották fel.

— Ah, hiszen nem lesz annak az embernek bátorsága ahhoz, hogy a népmondákkal olyan borzalmasnak tartott helyre, a várromba bemenjen?

— Nos és ön mit szól az Elemér szavaira — kérdezték kíváncsian Andort a társaság tagjai.

— Semmit! — válaszolta higgadtan Andor — legfeljebb szerencsés utat kívánok neki...

Elemér hirtelen feléje nyujtotta a kezét. Szívéből mondod ezt?

— Igen.

— Köszönöm! — és erre megrázta az Andor kezét.

— Hölgyeim! — szölt aztán újra Elemér. — Én tehát bucsuzom önöktől. Korán reggel kell utra kelnem, tehát én pihenőre térek Isten önökkel!

— Isten vele! Szerencsés utat! A mielőbbi vizontlátásra! — kiáltották valamennyien felváltva gyorsan egymás után a távozó Elemér felé.

Báltai Elemér elment, a társaság tagjai pedig még sokáig maradtak együtt természetesen tovább is csak a várromról a a hozzáfűződő regényes mondáról folyt a társalgás.

VI.

Báltai Elemér a szavát tartotta.

Másnap korán reggel már utban volt a baricai várrom felé. Ott bizony egy pillanatra sem szállta meg félnkség, nem bántották rémes gondolatok, ellenkezőleg, reszkett azért a percért, hogy azzal a leánnyal találkozzék, akiről Andor olyan elragadtatással írt az édes apjának.

— Ha csakugyan olyan szép az a leány, akkor kedves Andor barátom — gondolta magában Báltai Elemér — majd csak a magamévá teszem. Megköszönöm majd szépen neki a felfedezését s hogy méltó menyasszonyt keresett a számomra, de nem fogom megengedni, hogy az övé legyen.

Ilyen s ehhez hasonló gondolatok közt ért Baricára, a hegyektől körül vett kies faluba, ahol az a híres várrom állott. Kifizette a fuvarosát és a község háza előtt leszállott.

Egészen jól érezte magát, hogy a hosszú szekérut véget ért s hogy közel van az édes perc, a mikor színről színre láthatja a várrom csodaszép tündérét:

(Folyt. köv.)

CZICZÓ LAJOS

cipész. Debreczen Piac-utca 12. Stenczinger ház

Ajánlja dusan berendezett

Saját készítményü

cipő raktárát. A közelgő őszi idényre nagy választékban vannak raktáromon **férfi, női, gyermek cipők** valamint **tiszti lovagló, vadász csizmák, vízhatlan valódi orosz bagaria bőrből**, különösen figyelmébe ajánlom az iparos és munkás uraknak, házilag felügyelem alatt készített **erős, munhás cipőimet**, melyeket a legjutányosabb árban felelőség mellett becsátok a nagy ér. köz. rendelkezésére.

Megrendeléseket a legrövidebb idő alatt, a legújabb divatszert készíték. Cső különlegességemet a nagy é. köz. ég figyelmébe ajánlva.

1. aradtam tisztelettel fenti

Egy éves önkényeszi cipőket és eszímákat elő írás szerint készit.

Egy éves önkényeszi cipőket és eszímákat elő írás szerint készit.

Alapított 1866-ban.

Fölkl József utóda

Neuhauser Károly

M. Á. V. pályaórási

Debreczen, Piac-u. 81. sz. Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet mellett.

Ajánlja 34 év óta fennálló üzletét, ahol legolcsóbban beszerezhető zseb, inga, fali és ébresztő órák

Zseborák 2 frt 50 krtól feljebb.

Inga órák 6 frttól

Ébresztő órák 2 frttól

Vasuti szolgálati órák 5 frtért.

Javitásokat elvállal gyorsan és jutányosan.

Készit 1 évi jótállással.

Alapított 1866-ban.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Katz Herman férfi és gyermek ruha raktára.

Értesítés.

Van szerencsém a t. vevő közönség becses tudtára adni, hogy a „Bika szálloda“ alatt levő Katz Hermann féle férfi és fiu ruha áruházamat teljesen feloszlatom, s a megmaradt árukat a

● Dréher-söröcsarnok ●
mellet levő üzletemben:

**Feltűnő olcsó árakon
árusítom el.**

Teljes tisztelettel

Katz Hermann.

Kérem a czégre ügyelni!

Kérem a czégre ügyelni!

Kérem a czégre ügyelni!

Pártoljuk a hazai ipart!

ÚJ ÜZLET.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint a helybeli piacon **Simonffy-utca 2-ik sz. (városi bérház)** egy, a mai kor igényeinek megfelelő

damasztáru vászon és készfehérnemű üzletet nyitottam.

Azon körülmény, hogy az **Első eperjesi len- és damaszt műszövéde** képviselőt elnyerni szerencsés voltam, azon kellemes helyzetbe juttat, hogy a n. é. közönség kívánalmainak a legjutányosabb és legpontosabb kiszolgálás által mindenkor a legjobban megfelelehetek.

Biztosítom a n. é. közönséget már eleve is a **legjobb, legpontosabb és legszolidabb kiszolgálásról** s számos látogatásért esedezve maradok

kiváló tisztelettel

Swarrz Viktor,

damaszt, vászon és kész fehérnemű üzlete
Debreczen, Simonffy-u. 2. sz. (városi bérház.)

Apró hirdetések.

Dija: 10 szögig 40 fillér, minden további szög 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szög 8 fillér.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Akácza-fa használatra való 5. 4. 3 méter hosszúsága, kész szivattyus kutrámák kaphatók Dézsi László okleveles ácsmesternél Vénkert 71., honvédkórház mellett.

Kiváló minőségű szobalagok egyedi rak-tára Deutsch Lajos fűszerkereskedőnél Piac-utca 38.

Friss sertés hús zsirnak való és hár naponta kapható: Somogyi Gyula hentesnél. Csapó-utca 4. sz.

Széchenyi-utca 18. szám alatt az udvari emeleti lakás kiadó, 2, esetleg 3 szoba hozzátartozékaival.

3 szobás udvari, emeleti lakás, mellék-helyiséggel vízvezetékekkel. Nov. 1-től kiadó Szent Anna-utca 29.

Néhány ezer korona óvadékkal középkori garzon keresztyén bármily bizalmi állást óhajt elnyerni azonnali belépésre. Pacsirta-u. 43.

Sesta-kerti bor 20 hectoliter eladó. Péterfia-utca 65. szám.

Krémer Jakab kárpitos, Debreczen Simonffy-utca 27: Elvállal minden e szakmába vágó kárpitos munkát és díszítéseket, valamint csipke függönyök tisztítását jutányos áron. Ablak redőnyök, ugyisint amerikai redőnyöket a legjutányosabb áron készít.

Legjobb szobapadló máz az oroszlan jegyű Lechler Linoleum lakk kapható Deutsch Lajos és Váray József uraknál.

Katona keztyük mosása javítás-sal együtt párja 16 fillér (8 kr.) Péterfia-utca 37. szám.

Asztal pénz-szekrény meg-vételre kerestetik. Czim a kiadóban.

Most érkezett

Oriási választék férfi és női cipőkben egy frittól kezdve

legujabb divatu

gallérok 10 kr. Férfi ingek 75 kron tul. Férfi posztó és szalma kalapok 50 krtól kezdve, több mint 1000 drb valódi halcsontos rövid Miederek 60 krtól feljebb, napernyők. Női ingek és Blouzek, harisnyák, lábravalók, Svetter és turista ingek minden elfogadható áron.

Székely Jenő és társánál.

Fötér, Hungária kávéház mellett. Vasutasok és vagongyáriaknak 10% engedmény.

Bordó plüs garnitúra és consol tükör eladó. Arany János-u. 13.

Glazé-keztyük tisztítását jutányos áron vállalom. Péterfia-utca 37. szám.

Fényképező gép teljes felszereléssel jutányos áron eladó. Péterfia-utca 65. sz.

Ujság elárúsítók azonnal felvétetnek.

Óras tanulóknak egy jó házból való fiu felvétetik. Serli Ede utóda Gasparik Antal mű óras.

Legolcsóbb bevásárlási forrás mindennemű arany, ezüst és ékszer árukban.

SZÖLLŐSY GYÖRGY
ékszerész,
Debreczen, a város-
házzal szemben.

Tisztelettel hozom a n. é. közön-ség becsé tudomására, hogy 1884-ik év óta fenálló üzletemet, mint eddig' egy továbbra is a **legszolídabb készit-ményű törvényes 14 karates arany és 13 latos ezüst árúkkal** lett ellátva s azokat feltűnő **jutányos arszá-mítás mellett** szolgálom ki.

különösen:

Dus választékban kapható, valódi **Brillant és gyémánt fülbevalók** (boutonok); **melletük, karékok és gyűrűk**, — nemkülönben minden e **szakmához tartozó tárgyak** a legolcsóbb ártól a legmagasabbakig **jótállás mellett.**

ugyisint:

műhelyben minden e szakmába vágó ékszerneműek **bármintó styl-szerű kivitelben** készítettnek, valamint **javítások és vésnöki művek** a **legolcsóbb árban gyorsan** eszközöltetnek.

540

1900

Pályázati hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város törvény-hatóságának f. évi Szeptember havi bizottsági közgyűlésén egy rendőrfogalmazói és 1 számvéveségi állás fog választás utján betöltetni.

A rendőrfogalmazói állás évi 1800 korona fizetés és 400 korona lakbérből, a számvéveségi számtiszti állás 1800 korona fizetés és 300 ko-rona lakbérből álló javadalmazással van egybeköive.

Felhivom ezen állásokra pályázni kívánókat, hogy felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám mint a kijelölő bizottság elnökéhez f. évi szeptember hó 15-éig annyival inkább benyútsák, mert a később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Debreczen 1900 Aug. hó 1-én.

Gróf Dégenfeld József
főispán.

Aranyéremmel kitüntetett tökéletes fagymentes kutszivattyuk 60 koronától kezdve díjtalan felállításal, — egyéb építkezési vastárgyak házhoz szállítással gyári áron kaphatók.

A szüret időnyre pedig

minden külföldinél jobb és olcsóbb szintén aranyéremmel díjazott, saját gyártmányu

Borsajtók és szőlőzuzók lesznek raktaron a

Debreczeni Vasöntőde és Géplakatosság

Péterfia Hadház-utcai telepén, mely mindennemű gazdasági, ipari- és ház-tartásigépek javítását is legjutányosab-ban végzi.

Dr. SZABÓ-féle

VIRÁG-CRÉME az arczcrémek gyöngye.

Teljesen ártalmatlan anyagokból készült, **higanymentes** arczkenőcs, mely miután **nem zsiroz, nappal is használható.** Üdévé, puhává s fehérré teszi az arcz s kezek bőrét. Kiválóan javalva az arczbőr minden tisztátalansága ellen, mint bőratkák, sömör, bőrhámlás, szeplő, továbbá szélkifujta kezek s arcznál.

Egy tégely ára 70 fillér (35 kr.),

Főraktár: **DEBRECZENBEN, Mihálovits I.**
gyógyszertára.